

POSTĘPOWANIE ODWOŁAWCZE W SPRAWACH KARNYCH

Komentarz ■ Orzecznictwo

Dariusz Świecki

ZMIANY 2024

WYDANIE

7

POSTĘPOWANIE ODWOŁAWCZE W SPRAWACH KARNYCH

Komentarz ■ Orzecznictwo

Dariusz Świecki

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

WYDANIE

7

Stan prawny na 14 marca 2024 r.

Wydawca
Klaudia Szawłowska

Redaktor prowadzący
Joanna Ołówek

Opracowanie redakcyjne
Violet Design

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Schematy pochodzą z publikacji Katarzyny Sychty
Kodeks postępowania karnego ze schematami;
tytuły do artykułów opracowała Dobrosława Szumiło-Kulczycka.

Wszystkie zamieszczone we wzorach przykładowe dane osób,
organizacji oraz wymienione w nich miejsca są fikcyjne.
Żadne skojarzenia z jakimikolwiek rzeczywistymi osobami
nie są zamierzone ani nie należy się ich doszukiwać.

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2024

ISBN 978-83-8358-442-3
7. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. +48 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	15
Od Autora	17
Rozdział I	
Zagadnienia ogólne	23
Art. 425. [Podmioty uprawnione, zakres zaskarżenia, gravamen]	23
Przepisy powiązane	23
1. Zasada kontroli, rodzaje środków odwoławczych, strony i inne podmioty uprawnione do zaskarżenia orzeczenia	24
2. Zakres zaskarżenia orzeczenia	25
3. Zaskarżenie braku rozstrzygnięcia	29
4. Zaskarżenie uzasadnienia orzeczenia	29
Orzecznictwo	30
5. <i>Gravamen</i>	30
Orzecznictwo	31
6. Kierunek zaskarzania	34
Orzecznictwo	35
Art. 426. [Zaskarzanie orzeczeń wydanych w postępowaniu odwoławczym]	36
Przepisy powiązane	36
Zasada dwuinстанcyjności postępowania sądowego	36
Orzecznictwo	40

Rozdział II

Warunki skutecznego wniesienia środka odwoławczego	43
Art. 427. [Elementy środka odwoławczego. Prekluzja dowodowa]	43
Przepisy powiązane	44
1. Budowa środka odwoławczego	44
2. Wskazanie na nowe fakty lub dowody, jeżeli odwołujący się nie mógł powołać ich w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji	51
3. Zakaz stawiania zarzutów odwoławczych nieprzeprowadzenia dowodu z urzędu	54
Orzecznictwo	55
Art. 428. [Wniesienie środka odwoławczego]	59
Przepisy powiązane	59
1. Forma środka odwoławczego	59
2. Adresat środka odwoławczego	60
3. Odpowiedź na środek odwoławczy	60
Orzecznictwo	61
Art. 429. [Odmowa przyjęcia środka odwoławczego]	62
Przepisy powiązane	63
Kontrola środka odwoławczego	63
Orzecznictwo	72
Art. 430. [Pozostawienie bez rozpoznania środka odwoławczego]	79
Przepisy powiązane	79
Orzecznictwo	82
Art. 431. [Cofnięcie środka odwoławczego]	84
Przepisy powiązane	84
1. Warunki skutecznego cofnięcia środka odwoławczego	84
2. Częściowe cofnięcie środka odwoławczego	86
3. Modyfikacja środka odwoławczego	87
Orzecznictwo	89
Art. 432. [Obowiązek rozpoznania cofniętego środka odwoławczego]	93
Przepisy powiązane	93
Orzecznictwo	94

Rozdział III

Granice kontroli odwoławczej	95
Art. 433. [Granice rozpoznania środka odwoławczego]	95
Przepisy powiązane	95
1. Elementy wyznaczające granice środka odwoławczego	96
2. Orzekanie poza granicami środka odwoławczego	99
3. Obowiązek rozważenia wniosków i zarzutów odwoławczych	100
Orzecznictwo	100

Art. 434. [Zakaz reformationis in peius]	104
Przepisy powiązane	105
1. Zakres stosowania zakazu <i>reformationis in peius</i>	105
2. Przełamanie kierunku zaskarżenia na korzyść oskarżonego	114
3. Odstępstwo od zakazu <i>reformationis in peius</i>	114
Orzecznictwo	116
Art. 435. [Orzekanie na rzecz współoskarżonych]	124
Przepisy powiązane	124
Orzecznictwo	125
Art. 436. [Ograniczenie zakresu rozpoznania]	127
Przepisy powiązane	127
Orzecznictwo	129
Art. 437. [Rodzaje rozstrzygnięć sądu odwoławczego]	131
Przepisy powiązane	131
1. Rozstrzygnięcia w przedmiocie zaskarżonego orzeczenia	131
2. Zmiana zaskarżonego orzeczenia	133
3. Uchylenie zaskarżonego orzeczenia	133
Orzecznictwo	138
 Rozdział IV	
Przyczyny odwoławcze	142
Art. 438. [Względne przyczyny odwoławcze]	142
Przepisy powiązane	142
1. Istota względnych przyczyn odwoławczych	143
2. Metodyka stawiania zarzutów odwoławczych	145
3. Budowa zarzutu odwoławczego	148
4. Obrza przepisów prawa materialnego (art. 438 pkt 1 i 1a k.p.k.)	152
Orzecznictwo	185
5. Obrza przepisów postępowania (art. 438 pkt 2 k.p.k.)	190
Orzecznictwo	211
6. Błąd w ustaleniach faktycznych (art. 438 pkt 3 k.p.k.)	228
Orzecznictwo	235
7. Zarzut rażącej niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka (art. 438 pkt 4 k.p.k.)	237
Orzecznictwo	246
Art. 439. [Bezwzględne przyczyny odwoławcze]	249
Przepisy powiązane	250
1. Charakter i skutki wystąpienia bezwzględnych przyczyn odwoławczych	250
Orzecznictwo	260
2. Ograniczenie skutków wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej	287
Orzecznictwo	291

3. Zasady udziału stron w posiedzeniu sądu odwoławczego w związku z wystąpieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej	292
Art. 439a. [Rozpoznanie sprawy o wykroczenie w postępowaniu karnym]	294
Przepisy powiązane	294
Orzecznictwo	296
Art. 440. [Rażąca niesprawiedliwość orzeczenia]	297
Przepisy powiązane	297
Orzecznictwo	299
Art. 441. [Przedstawienie zagadnienia prawnego Sądowi Najwyższemu]	304
Przepisy powiązane	304
Orzecznictwo	306
Rozdział V	
Ponowne rozpoznanie sprawy	310
Art. 442. [Postępowanie ponowne po uchyleniu orzeczenia]	310
Przepisy powiązane	311
1. Uwagi ogólne	311
2. Zakres ponownego rozpoznania sprawy	311
Orzecznictwo	314
3. Odstąpienie od zasady bezpośredniości w postępowaniu ponownym	316
Orzecznictwo	317
4. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	318
Orzecznictwo	319
Art. 443. [Zakaz reformationis in peius w postępowaniu ponownym]	321
Przepisy powiązane	321
Orzecznictwo	324
Art. 443a. [Zaskarżenie uzasadnienia orzeczenia]	330
Przepisy powiązane	331
Orzecznictwo	335
Rozdział VI	
Apelacja	336
Art. 444. [Podmioty uprawnione]	336
Przepisy powiązane	336
1. Zasady wnoszenia apelacji	336
2. Wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku	338
Orzecznictwo	340
Art. 445. [Termin wniesienia apelacji]	341
Przepisy powiązane	341
Orzecznictwo	345

Art. 446. [Przymus adwokacko-radcowski, odpisy apelacji]	347
Przepisy powiązane	348
1. Uwagi ogólne	348
2. Przymus adwokacko-radcowski przy wnoszeniu apelacji	348
Orzecznictwo	351
3. Zasady dołączania do apelacji odpisów dla stron przeciwnych	354
Orzecznictwo	355
Art. 447. [Zakres zaskarżenia, podnoszenie zarzutów odwoławczych]	356
Przepisy powiązane	356
1. Uwagi ogólne	357
2. Domniemanie co do winy	359
Orzecznictwo	362
3. Domniemanie co do kary	363
Orzecznictwo	364
4. Domniemanie co do środka karnego, środka kompensacyjnego albo przypadku	365
5. Zarzuty dotyczące rozstrzygnięć incydentalnych	365
Orzecznictwo	366
6. Ograniczenie podstaw odwoławczych w trybach konsensualnych	366
Orzecznictwo	367
7. Niedopuszczalność zarzutów odwoławczych co do uchybień podlegających usunięciu w innym trybie	368
Orzecznictwo	369
Art. 448. [Postępowanie międzyinstancyjne]	370
Przepisy powiązane	371
Orzecznictwo	374
Art. 449. [Forum rozpoznania apelacji, skład sądu odwoławczego]	374
Przepisy powiązane	374
Orzecznictwo	378
Art. 449a. [Uzupełnienie uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji]	379
Przepisy powiązane	379
Orzecznictwo	387
Art. 450. [Zasady udziału stron w rozprawie apelacyjnej]	388
Przepisy powiązane	388
1. Uwagi ogólne	389
2. Udział prokuratora	389
3. Nieprokuratorscy oskarżyciele publiczni	390
4. Udział obrońcy	390
5. Udział pozostałych stron i ich przedstawicieli procesowych oraz innych uczestników postępowania w rozprawie apelacyjnej	392
Orzecznictwo	393
6. Niestawiennictwo stron i ich przedstawicieli procesowych na rozprawie apelacyjnej	394
Orzecznictwo	399

Art. 451. [Zasady udziału w rozprawie apelacyjnej oskarżonego pozbawionego wolności]	403
Przepisy powiązane	403
Orzecznictwo	408
Art. 452. [Przeprowadzanie dowodów przed sądem odwoławczym]	413
Przepisy powiązane	414
Warunki przeprowadzenia dowodów na rozprawie apelacyjnej	414
Orzecznictwo	417
Art. 453. [Przebieg rozprawy apelacyjnej]	420
Przepisy powiązane	420
1. Uwagi ogólne	420
2. Rozpoczęcie rozprawy apelacyjnej	421
Orzecznictwo	421
3. Apelacyjny przewód sądowy	422
Orzecznictwo	428
Art. 454. [Reguła <i>ne peius</i>]	432
Przepisy powiązane	432
1. Uwagi ogólne	432
2. Zakaz skazania oskarżonego przez sąd odwoławczy	434
Orzecznictwo	435
Art. 455. [Poprawienie błędnej kwalifikacji prawnej]	438
Przepisy powiązane	438
Orzecznictwo	441
Art. 455a. [Zakaz uchylania wyroku z powodu uzasadnienia niespełniającego wymogów ustawowych]	444
Orzecznictwo	446
Art. 456. [Forma rozstrzygnięcia sądu odwoławczego]	447
Przepisy powiązane	447
Orzecznictwo	451
Art. 457. [Sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego]	451
Przepisy powiązane	452
1. Sporządzenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego z urzędu	452
2. Sporządzenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego na wniosek	453
3. Treść uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego	457
Orzecznictwo	460
Art. 458. [Odpowiednie stosowanie przepisów dotyczących pierwszej instancji]	467
Przepisy powiązane	467
Orzecznictwo	468

Rozdział VII

Zażalenie i sprzeciw	470
Art. 459. [Postanowienia podlegające zaskarżeniu]	470
Przepisy powiązane	470
1. Dopuszczalność wniesienia zażalenia	470
Orzecznictwo	472
2. Podmioty uprawnione do wniesienia zażalenia	474
Orzecznictwo	474
Art. 460. [Termin wniesienia zażalenia i sprzeciwu]	475
Przepisy powiązane	475
1. Charakter terminu	476
2. Ogłaszanie i doręczanie postanowień oraz zarządzeń	476
Orzecznictwo	484
3. Obliczanie biegu terminu wniesienia zażalenia	484
Orzecznictwo	485
4. Pouczenie uprawnionych osób o przysługującym im prawie, terminie i sposobie wniesienia zażalenia	488
Orzecznictwo	489
5. Zaskarżanie rozstrzygnięć o kosztach lub opłatach	489
Art. 461. [Odpisy, zawiadomienie osób, których dotyczy zaskarżone postanowienie]	491
Przepisy powiązane	491
Art. 462. [Względna suspensywność zażalenia]	494
Przepisy powiązane	494
Art. 463. [Względna dewolutywność zażalenia]	497
Przepisy powiązane	497
1. Warunki rozpoznania zażalenia przez organ <i>a quo</i>	497
2. Rozstrzygnięcie uwzględniające zażalenie	499
3. Przekazanie zażalenia do rozpoznania sądowi odwoławczemu	500
Orzecznictwo	501
Art. 464. [Posiedzenie zażaleniowe]	502
Przepisy powiązane	503
1. Zasady udziału osób uprawnionych w posiedzeniu zażaleniowym	503
2. Obowiązek zawiadomienia o posiedzeniu zażaleniowym	507
3. Przebieg posiedzenia zażaleniowego	508
4. Łączne rozpoznanie zażaleń	508
Orzecznictwo	509
Art. 465. [Zażalenia na postanowienia organów postępowania przygotowawczego]	509
Przepisy powiązane	510
Orzecznictwo	513

Art. 466. [Zażalenia i sprzeciw wobec zarządzeń]	514
Przepisy powiązane	514
Orzecznictwo	516
Art. 467. [Zażalenia na czynności lub zaniechanie czynności]	516
Przepisy powiązane	517
Orzecznictwo	518

* * *

SUPLEMENT

Wzory

I. Zarzuty obrazy prawa materialnego	VII
A. Wzory apelacji obrońcy	VII
Wzór nr 1. Zarzut obrazy przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu (art. 438 pkt 1 k.p.k.)	VII
Wzór nr 2. Zarzut obrazy prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w pkt 1, chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu – zarzut obrazy art. 46 § 1 k.k. (art. 438 pkt 1a k.p.k.)	XII
Wzór nr 3. Zarzut obrazy przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu – zarzut obrazy art. 86 § 1 k.w. (art. 438 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w.)	XVI
B. Wzory apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego	XX
Wzór nr 4. Zarzut obrazy prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu (art. 438 pkt 1 k.p.k.)	XX
Wzór nr 5. Zarzut obrazy prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w pkt 1, chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu – zarzut obrazy art. 42 § 2 k.k. (art. 438 pkt 1a k.p.k.)	XXIII
II. Zarzuty obrazy przepisów postępowania	XXVII
A. Wzory apelacji obrońcy	XXVII
Wzór nr 6. Zarzut obrazy przepisów postępowania – art. 7 k.p.k. (art. 438 pkt 2 k.p.k.)	XXVII
Wzór nr 7. Zarzut obrazy przepisów postępowania – art. 410 k.p.k. (art. 438 pkt 2 k.p.k.)	XXXII
Wzór nr 8. Zarzut obrazy przepisów postępowania – art. 182 § 1 k.p.k. (art. 438 pkt 2 k.p.k.)	XXXVI
Wzór nr 9. Zarzut obrazy przepisów postępowania – art. 193 § 1 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. (art. 438 pkt 2 k.p.k.) – nieprzeprowadzenie z urzędu dowodu z opinii biegłego	XL

B.	Wzory apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego	XLIV
	Wzór nr 10. Zarzut obrazy przepisów postępowania – art. 7 k.p.k. (art. 438 pkt 2 k.p.k.)	XLIV
	Wzór nr 11. Zarzut obrazy przepisów postępowania – art. 410 k.p.k. (art. 438 pkt 2 k.p.k.)	XLIX
III.	Zarzuty błędów w ustaleniach faktycznych	LIV
A.	Wzory apelacji obrońcy	LIV
	Wzór nr 12. Zarzut alternatywny. Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia (art. 438 pkt 3 k.p.k.) – tzw. błąd dowolności oraz zarzut rażącej niewspółmierności kary (art. 438 pkt 4 k.p.k.)	LIV
	Wzór nr 13. Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia (art. 438 pkt 3 k.p.k.) – tzw. błąd braku	LX
	Wzór nr 14. Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia (art. 438 pkt 3 k.p.k.) – wniosek dowodowy (art. 427 § 3 k.p.k.)	LXV
	Wzór nr 15. Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia (art. 438 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.)	LXX
B.	Wzory apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego	LXXIV
	Wzór nr 16. Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia (art. 438 pkt 3 k.p.k.) – tzw. błąd dowolności w sprawie złożonej podmiotowo (dwóch oskarżonych)	LXXIV
	Wzór nr 17. Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia (art. 438 pkt 3 k.p.k.) – tzw. błąd braku w sprawie złożonej podmiotowo (dwóch oskarżonych)	LXXIX
IV.	Wielość zarzutów – zarzut obrazy przepisów postępowania oraz zarzut błędu w ustaleniach faktycznych	LXXXIII
A.	Wzory apelacji obrońcy	LXXXIII
	Wzór nr 18. Zarzut obrazy przepisów postępowania – art. 7 k.p.k. (art. 438 pkt 2 k.p.k.) oraz zarzut błędu w ustaleniach faktycznych (art. 438 pkt 3 k.p.k.) w sprawie złożonej przedmiotowo (więcej niż jeden czyn)	LXXXIII
B.	Wzory apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego	LXXXIX
	Wzór nr 19. Zarzut obrazy prawa materialnego w innym wypadku niż kwalifikacja prawna czynu – art. 69 § 1 k.k. (art. 438 pkt 1a k.p.k.) oraz zarzut błędu w ustaleniach faktycznych (art. 438 pkt 3 k.p.k.)	LXXXIX
V.	Zarzuty rażącej niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	XCV
A.	Wzory apelacji obrońcy	XCV
	Wzór nr 20. Zarzut rażącej niewspółmierności kary (art. 438 pkt 4 k.p.k.)	XCV

Wzór nr 21. Zarzut niesłusznego zastosowania środka karnego (art. 438 pkt 4 k.p.k.)	C
B. Wzory apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego	CIV
Wzór nr 22. Zarzut rażącej niewspółmierności kary (art. 438 pkt 4 k.p.k.)	CIV
Wzór nr 23. Zarzut niesłusznego niezastosowania środka karnego (art. 438 pkt 4 k.p.k.)	CVIII

* * *

Schematy

Schemat 1. System środków zaskarżenia (art. 93a § 1–4, art. 425–467, 518–539, 539a–539f, 540–548 k.p.k.)	CXIV
Schemat 2. Dopuszczalność środka odwoławczego (art. 425, 426, 459, 466 k.p.k.)	CXVI
Schemat 3. Zakres kontroli odwoławczej (art. 433, 434, 439, 440, 443, 447 § 1–3 k.p.k.)	CXIX
Schemat 4. Kierunek środka odwoławczego (art. 434, 443 k.p.k.)	CXXVI
Schemat 5. Zakaz <i>reformationis in peius</i> (art. 434, 443 k.p.k.)	CXXIX
Schemat 6. Reguła <i>ne peius</i> (art. 454 § 1 k.p.k.)	CXXXI
Schemat 7. Względne i bezwzględne przyczyny odwoławcze (art. 434 § 4, art. 438–440, 455 k.p.k.)	CXXXIII
Schemat 8. Postępowanie apelacyjne (art. 425–458 k.p.k.)	CXXXVII
Schemat 9. Postępowanie ponowne (art. 40 § 1 pkt 7, art. 434 § 4, art. 442, 443 k.p.k.)	CXLVI

OD AUTORA

Postępowanie odwoławcze stanowi ważne stadium w przebiegu procesu, gdyż w jego ramach przeprowadzana jest kontrola zaskarżonego rozstrzygnięcia. Model tego postępowania związany jest z przyjętym systemem środków odwoławczych. W polskim prawie procesowym uległ on w ostatnim czasie istotnym zmianom, nakierowanym na zwiększenie uprawnień sądu odwoławczego do merytorycznego orzekania. Zmiany te zapoczątkowała wprowadzona z dniem 1.07.2015 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1247 ze zm. i Dz.U. z 2015 r. poz. 396) wielka reforma procedury karnej. W zakresie postępowania odwoławczego była ona kontynuowana w noweli z 11.03.2016 r. (Dz.U. poz. 437 ze zm.), choć w jej wyniku nastąpił powrót do zwiększonej inkwizycyjności postępowania rozpoznawczego kosztem jego kontradyktoryjności. Niezmieniony pozostał natomiast kształt postępowania odwoławczego, a nawet wzmocniono jego apelacyjno-reformatoryjny charakter, wprowadzając instytucję skargi na wyrok sądu odwoławczego uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania. Kolejna duża nowelizacja Kodeksu postępowania karnego dokonana została ustawą z 19.07.2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1694), która weszła w życie z dniem 5.10.2019 r., natomiast przepisy dotyczące sporządzania uzasadnienia

wyroku na formularzu – z dniem 5.12.2019 r. Nowelizacja ta wprowadziła szereg istotnych zmian dotyczących postępowania odwoławczego, takich jak: ograniczenie zarzutów odwoławczych (nowy art. 427 § 3a k.p.k. i art. 447 § 6 k.p.k.), podział podstawy odwoławczej obrazu przepisów prawa materialnego (art. 438 pkt 1 i 1a k.p.k.), odrębne uregulowanie zasad zaskarżenia uzasadnienia orzeczenia (art. 443a k.p.k.), wprowadzenie możliwości uzupełnienia zarzutów apelacji w wypadku zwrotu akt sprawy celem uzupełnienia uzasadnienia wyroku (art. 449a § 3 k.p.k.), dodanie podstawy oddalenia wniosku dowodowego w instancji odwoławczej (art. 452 § 2 pkt 2 k.p.k.), nowe uregulowanie zakresu prekluzji dowodowej (art. 452 § 2 pkt 2 i § 3 k.p.k.), uproszczenie przebiegu przewodu sądowego w instancji odwoławczej (art. 453 § 1a k.p.k.), ograniczenie reguły *ne peius* z art. 454 § 1 k.p.k. oraz uchylenie reguły *ne peius* z art. 454 § 3 k.p.k.

W komentarzu zostały uwzględnione i omówione wszystkie zmiany odnoszące się do postępowania odwoławczego. Jest on adresowany głównie do praktyków. Dlatego problematyka postępowania odwoławczego została przedstawiona nie tylko w formie interpretacji poszczególnych przepisów, lecz także pod kątem ich praktycznego stosowania. Czytelnik będzie mógł więc zapoznać się z zagadnieniami postępowania odwoławczego w ujęciu normatywnym, a następnie uzyskać wyjaśnienie dotyczące funkcjonowania poszczególnych instytucji procesowych. Układ treści komentarza został podporządkowany tym założeniom i przy wyjaśnianiu poszczególnych przepisów na początku przedstawiono ich interpretację, a następnie podano przykłady różnych sposobów ich praktycznego zastosowania. Dotyczy to w szczególności zagadnień odnoszących się do granic środka odwoławczego, a więc kwestii związanych z kierunkiem zaskarżenia, zakresem zaskarżenia w aspekcie przedmiotowym i podmiotowym, zarzutów i wniosków odwoławczych.

Szczególony nacisk został położony na wszechstronne wyjaśnienie problematyki odnoszącej się do konstrukcji apelacji jako środka odwoławczego. W praktyce często stawia się większe wymagania co do jej formy i treści, niż wynika to z przepisów. Wskazano więc na minimalne standardy budowy środka odwoławczego oraz podano przykłady praktycznego ich wykorzystania. Dotyczy to zwłaszcza zarzutów odwoławczych ze względu na to, że ustawodawca nie definiuje pojęcia zarzutu ani nie

ROZDZIAŁ I

ZAGADNIENIA OGÓLNE

ART. 425. [PODMIOTY UPRAWNIONE, ZAKRES ZASKARŻENIA, GRAVAMEN]

§ 1. Od orzeczenia wydanego w pierwszej instancji przysługuje środek odwoławczy stronom oraz innym osobom wskazanym w przepisach ustawy.

§ 2. Orzeczenie można zaskarżyć w całości lub w części. Można także zaskarżyć brak określonego rozstrzygnięcia. Przedmiotem zaskarżenia może być również samo uzasadnienie orzeczenia.

§ 3. Odwołujący się może skarżyć jedynie rozstrzygnięcia lub ustalenia naruszające jego prawa lub szkodzące jego interesom. Ograniczenie to nie dotyczy oskarżyciela publicznego.

§ 4. Oskarżyciel publiczny ma prawo wnieść środek odwoławczy także na korzyść oskarżonego.

§ PRZEPISY POWIĄZANE:

art. 426, 427, 444, 447, 459, 465 § 1, art. 466 § 1 k.p.k.

1. ZASADA KONTROLI, RODZAJE ŚRODKÓW ODWOŁAWCZYCH, STRONY I INNE PODMIOTY UPRAWNIONE DO ZASKARŻENIA ORZECZENIA

Komentowany przepis w § 1 realizuje konstytucyjną zasadę kontroli. Zgodnie bowiem z art. 78 Konstytucji RP każda ze stron ma prawo do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji. Wyjątki od tej zasady oraz tryb zaskarżania określa ustawa. Wynikająca z omawianego przepisu **zasada kontroli** dotyczy orzeczeń i zarządzeń wydanych nie tylko przez sąd w pierwszej instancji, lecz także przez prokuratora lub organ nieprokuratorski w postępowaniu przygotowawczym (art. 465 § 1 k.p.k.). Środkami odwoławczymi, o których mowa w komentowanym przepisie, są zażalenie i apelacja. **Apelacja przysługuje od wyroku sądu pierwszej instancji** (art. 444 k.p.k.), **zażalenie zaś – na postanowienia oraz zarządzenia**. Apelację można wnieść od każdego wyroku wydanego w pierwszej instancji, z tym że od wyroku nakazowego najpierw przysługuje sprzeciw. Natomiast zażalenie przysługuje tylko na określone rodzaje postanowień i zarządzeń wskazane w art. 459 § 1 i 2 w zw. z art. 466 § 1 k.p.k.

Komentowany przepis wskazuje też podmioty uprawnione do wniesienia środka odwoławczego. Są nimi strony oraz inne osoby wskazane w przepisach ustawy. Stronami postępowania są ci jego uczestnicy, którzy działają w procesie we własnym imieniu, mając interes prawny w określonym rozstrzygnięciu o przedmiocie procesu. Stronami w postępowaniu sądowym są: oskarżyciel publiczny, oskarżyciel posiłkowy (uboczny i subsydiarny), oskarżyciel prywatny i oskarżony. W postępowaniu przygotowawczym stronami są podejrzany i pokrzywdzony.

Osobom innym niż strony środek odwoławczy przysługuje tylko wtedy, gdy ustawa tak stanowi. Chodzi tu o sytuacje, gdy ustawodawca wskazuje, kiedy i jaki podmiot ma prawo do zaskarżenia, np. podmiot zobowiązany określony w art. 91a k.p.k. (art. 444 § 2 k.p.k.) czy pokrzywdzony od wyroku warunkowo umarzającego postępowanie wydanego na posiedzeniu, a także osoba niebędąca stroną, której postanowienie bezpośrednio dotyczy (art. 459 § 3 k.p.k.).

2. ZAKRES ZASKARŻENIA ORZECZENIA

W § 2 komentowanego przepisu wskazany został zakres zaskarżenia orzeczenia. Dotyczy on także zarządzeń (art. 466 § 1 k.p.k.). Orzeczenie lub zarządzenie można zaskarżyć w całości lub w części. W środku odwoławczym należy **zawsze określić zakres zaskarżenia**. Wymaga tego art. 427 § 1 *in principio* k.p.k. W wypadku zaskarżenia wyroku sformułowanie „w całości” należy odczytać w powiązaniu z art. 447 § 1 k.p.k. Oznacza to, że wyrok zaskarżony co do winy zostaje zaskarżony w całości. Pojęcie winy użyte w art. 447 § 1 k.p.k. ma tu autonomiczne znaczenie. Odnosi się bowiem do winy w znaczeniu zarówno materialnoprawnym, jak i procesowym. W tym pierwszym znaczeniu są to warunki pociągnięcia do odpowiedzialności karnej określone w art. 1 k.k. Odnoszą się one do kwestii czynu, bezprawności, karalności, karygodności i zawinienia. Jeżeli więc skarżący podważa w apelacji jeden z tych warunków, to zaskarża wyrok co do winy, a więc w całości. W praktyce często wina kwestionowana jest w aspekcie karalności czynu. Chodzi tu o kwalifikację prawną, czyli wskazanie przepisu ustawy karnej, pod który zarzucany czyn podpada. Popełnienie czynu zabronionego oznacza wypełnienie znamion strony przedmiotowej i podmiotowej określonych w ustawie karnej (art. 115 § 1 k.k.). Kwalifikacja prawna co do znamion strony przedmiotowej czynu zabronionego wiąże się z prawidłową subsumcją zachowania pod określony przepis części szczególnej Kodeksu karnego lub innych ustaw. Z reguły chodzi tu o interpretację poszczególnych znamion albo właściwe ich opisanie w wypadku poczynienia prawidłowych ustaleń faktycznych. Kwalifikacja prawna co do znamion strony podmiotowej czynu zabronionego odnosi się do umyślności lub nieumyślności, których definicje zawiera art. 9 § 1 i 2 k.k. Kwalifikacja prawna czynu w szerokim jej rozumieniu na gruncie Kodeksu postępowania karnego (art. 399 § 1 k.p.k.), to także formy popełnienia przestępstwa – zjawiskowe (art. 18 k.k.) i stadialne (art. 13 § 1 i 2, art. 16 § 1 i 2 k.k.), a także szczególne konstrukcje prawne dotyczące przypisania odpowiedzialności karnej zawarte w części ogólnej Kodeksu karnego, tj. czyn ciągły (art. 12 § 1 k.k.), ciąg wykroczeń stanowiących przestępstwo (art. 12 § 2 k.k.), występki o charakterze chuligańskim (art. 57a § 1 w zw. z art. 115 § 21 k.k.), recydywa (art. 64 § 1 i 2 k.k.) czy też ograniczona poczytalność w stopniu znacznym (art. 31 § 2 k.k.). Tak też przyjmuje się w orzecznictwie.

Np.

Przykładowo Sąd Najwyższy w wyroku z 17.01.2012 r., V KK 388/11 (LEX nr 1103640), stwierdził, że skazanie w warunkach recydywy specjalnej, a więc ze wskazaniem w opisie czynu i jego kwalifikacji prawnej przesłanek z art. 64 k.k., jest rozstrzygnięciem co do winy (a nie tylko co do kary).

Natomiast wina w znaczeniu procesowym odnosi się do dowodowego rozstrzygnięcia co do sprawstwa czynu (art. 5 § 1 k.p.k.). Gdy więc skarżący kwestionuje ocenę dowodów lub ustalenia faktyczne co do sprawstwa, wyrok zawsze zaskarżony jest w całości. Natomiast zaskarżenie „w całości” postanowienia lub zarządzenia należy odnieść do sytuacji, w której kwestionowane są wszystkie rozstrzygnięcia w nich zawarte. Pojęcie zaskarżenia „w części”, gdy chodzi o wyrok, należy odczytać z uwzględnieniem art. 447 § 2 i 3 k.p.k. Oznacza to, że gdy skarżący nie kwestionuje winy w znaczeniu wcześniej podanym, tylko inne rozstrzygnięcia albo ich brak, które wymienione zostały we wskazanym przepisie, to zawsze zaskarża wyrok w części. Zaskarżenie w części dotyczy więc wyroków skazujących albo warunkowo umarzających postępowanie, gdyż w tych orzeczeniach oprócz rozstrzygnięcia co do winy są jeszcze inne, stanowiące konsekwencję przypisania sprawstwa i winy. W wyroku warunkowo umarzającym postępowanie będą to rozstrzygnięcia związane z elementami warunkowego umorzenia. W razie zakwestionowania tylko tych warunków, np. okresu próby lub orzeczenia o środku karnym, wyrok zostanie zaskarżony jedynie w tej części. Natomiast wyrok uniewinniający zawiera tylko jedno rozstrzygnięcie co do przedmiotu procesu, a więc zawsze będzie zaskarżany w całości. Wyrok umarzający postępowanie zawiera także jedno rozstrzygnięcie co do niedopuszczalności procesu, a więc może zostać zaskarżony tylko w całości, choć może też zawierać rozstrzygnięcie o zastosowaniu środka zabezpieczającego, jeżeli umorzenie postępowania nastąpiło z powodu niepoczytalności sprawy (art. 93c pkt 1 i art. 99 § 1 k.k.). Wówczas kwestionując powody umorzenia, zaskarża się wyrok w całości, natomiast w wypadku zaskarżenia tylko rozstrzygnięcia o środku zabezpieczającym wyrok zostanie zaskarżony w części.

W jakiej części wyrok skazujący może zostać zaskarżony, wskazuje ustawodawca w art. 447 § 2 i 3 k.p.k. Wskazany tam katalog rozstrzygnięć jest zamknięty. Z art. 447 § 2 k.p.k. wynika, że zaskarżenie może dotyczyć

kary, z tym że wówczas apelacja zwrócona jest także przeciwko środkom karnym, jeżeli orzeczono je w wyroku.

Natomiast z art. 447 § 3 wynika, że zaskarżenie w części może dotyczyć także tylko środka karnego, środka kompensacyjnego albo przypadku, co powoduje, że nie zostają zaskarżone wina i kara. Tym samym w niezaskarżonej części wyrok staje się prawomocny. Zaskarżenie wyroku tylko co do kary powoduje, że wyrok jest prawomocny co do winy. Natomiast zaskarżenie tylko co do środka karnego, środka kompensacyjnego albo przypadku powoduje prawomocność wyroku co do winy i kary. Wówczas tylko co do tego rozstrzygnięcia wyrok będzie zaskarżony, a co do pozostałych rozstrzygnięć stanie się prawomocny. Dlatego też w apelacji, gdy zaskarżony zostaje wyrok w części, trzeba jeszcze sprecyzować, o jaką część wyroku chodzi (o jakie konkretne rozstrzygnięcie), np. zaskarżenie wyroku w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym.

Np.

Przykładowo zakres zaskarżenia w całości albo w części można przedstawić, opierając się na treści wyroku skazującego bez zmiany opisu czynu i kwalifikacji prawnej, w sposób następujący. Treść sentencji: oskarżonego A.K. uznaje za winnego dokonania zarzucanego mu czynu (wina w znaczeniu procesowym – sprawstwo) wypełniającego dyspozycję art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. (wina w znaczeniu materialnoprawnym) [rozstrzygnięcie o winie procesowej i materialnej – zaskarżenie zawsze w całości] i za to na podstawie art. 280 § 1 k.k. wymierza karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności (rozstrzygnięcie o konsekwencjach prawnych przypisania winy – kara – zaskarżenie zawsze tylko w części).

Zaskarżenie rozstrzygnięcia o karze i dalszych rozstrzygnięć o konsekwencjach przypisania winy to zawsze zaskarżenie wyroku tylko w części, zatem samodzielne części mogące stanowić zakres zaskarżenia są następujące:

- 1) w części co do kary (art. 447 § 2 k.p.k.),
- 2) w części co do środka karnego (art. 447 § 3 k.p.k.),
- 3) w części co do środka kompensacyjnego (art. 447 § 3 k.p.k.),
- 4) w części co do przypadku (art. 447 § 3 k.p.k.)
oraz
- 5) w części co do braku rozstrzygnięcia z punktów 1–4 (art. 425 § 2 zdanie drugie k.p.k.).

POSTĘPOWANIE ODWOŁAWCZE W SPRAWACH KARNYCH

Komentarz ■ Orzecznictwo

Suplement

Dariusz Świecki

ZMIANY 2024

WYDANIE

7

POSTĘPOWANIE ODWOŁAWCZE W SPRAWACH KARNYCH

Komentarz ■ Orzecznictwo

Suplement

Dariusz Świecki

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

WYDANIE

7

Stan prawny na 14 marca 2024 r.

Wydawca
Klaudia Szawłowska

Redaktor prowadzący
Joanna Ołówek

Opracowanie redakcyjne
Violet Design

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Schematy pochodzą z publikacji Katarzyny Sychty
Kodeks postępowania karnego ze schematami;
tytuły do artykułów opracowała Dobrosława Szumiło-Kulczycka.

Wszystkie zamieszczone we wzorach przykładowe dane osób,
organizacji oraz wymienione w nich miejsca są fikcyjne.
Żadne skojarzenia z jakimikolwiek rzeczywistymi osobami
nie są zamierzone ani nie należy się ich doszukiwać.

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2024

ISBN 978-83-8358-442-3
7. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. +48 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wzory

I. Zarzuty obrazy prawa materialnego	VII
A. Wzory apelacji obrońcy	VII
Wzór nr 1. Zarzut obrazy przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu (art. 438 pkt 1 k.p.k.)	VII
Wzór nr 2. Zarzut obrazy prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w pkt 1, chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu – zarzut obrazy art. 46 § 1 k.k. (art. 438 pkt 1a k.p.k.)	XII
Wzór nr 3. Zarzut obrazy przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu – zarzut obrazy art. 86 § 1 k.w. (art. 438 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w.)	XVI
B. Wzory apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego	XX
Wzór nr 4. Zarzut obrazy prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu (art. 438 pkt 1 k.p.k.)	XX
Wzór nr 5. Zarzut obrazy prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w pkt 1, chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu – zarzut obrazy art. 42 § 2 k.k. (art. 438 pkt 1a k.p.k.)	XXIII
II. Zarzuty obrazy przepisów postępowania	XXVII
A. Wzory apelacji obrońcy	XXVII
Wzór nr 6. Zarzut obrazy przepisów postępowania – art. 7 k.p.k. (art. 438 pkt 2 k.p.k.)	XXVII

Wzór nr 7. Zarzut obrazu przepisów postępowania – art. 410 k.p.k. (art. 438 pkt 2 k.p.k.)	XXXII
Wzór nr 8. Zarzut obrazu przepisów postępowania – art. 182 § 1 k.p.k. (art. 438 pkt 2 k.p.k.)	XXXVI
Wzór nr 9. Zarzut obrazu przepisów postępowania – art. 193 § 1 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. (art. 438 pkt 2 k.p.k.) – nieprzeprowadzenie z urzędu dowodu z opinii biegłego	XL
B. Wzory apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego	XLIV
Wzór nr 10. Zarzut obrazu przepisów postępowania – art. 7 k.p.k. (art. 438 pkt 2 k.p.k.)	XLIV
Wzór nr 11. Zarzut obrazu przepisów postępowania – art. 410 k.p.k. (art. 438 pkt 2 k.p.k.)	XLIX
III. Zarzuty błędów w ustaleniach faktycznych	LIV
A. Wzory apelacji obrońcy	LIV
Wzór nr 12. Zarzut alternatywny. Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia (art. 438 pkt 3 k.p.k.) – tzw. błąd dowolności oraz zarzut rażącej niewspółmierności kary (art. 438 pkt 4 k.p.k.)	LIV
Wzór nr 13. Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia (art. 438 pkt 3 k.p.k.) – tzw. błąd braku	LX
Wzór nr 14. Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia (art. 438 pkt 3 k.p.k.) – wniosek dowodowy (art. 427 § 3 k.p.k.)	LXV
Wzór nr 15. Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia (art. 438 pkt 3 k.p.k.) w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.)	LXX
B. Wzory apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego	LXXIV
Wzór nr 16. Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia (art. 438 pkt 3 k.p.k.) – tzw. błąd dowolności w sprawie złożonej podmiotowo (dwóch oskarżonych)	LXXIV
Wzór nr 17. Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia (art. 438 pkt 3 k.p.k.) – tzw. błąd braku w sprawie złożonej podmiotowo (dwóch oskarżonych)	LXXIX
IV. Wielość zarzutów – zarzut obrazu przepisów postępowania oraz zarzut błędu w ustaleniach faktycznych	LXXXIII
A. Wzory apelacji obrońcy	LXXXIII
Wzór nr 18. Zarzut obrazu przepisów postępowania – art. 7 k.p.k. (art. 438 pkt 2 k.p.k.) oraz zarzut błędu w ustaleniach faktycznych (art. 438 pkt 3 k.p.k.) w sprawie złożonej przedmiotowo (więcej niż jeden czyn)	LXXXIII
B. Wzory apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego	LXXXIX
Wzór nr 19. Zarzut obrazu prawa materialnego w innym wypadku niż kwalifikacja prawna czynu – art. 69 § 1 k.k. (art. 438 pkt 1a k.p.k.) oraz zarzut błędu w ustaleniach faktycznych (art. 438 pkt 3 k.p.k.)	LXXXIX

V. Zarzuty rażącej niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	XCV
A. Wzory apelacji obrońcy	XCV
Wzór nr 20. Zarzut rażącej niewspółmierności kary (art. 438 pkt 4 k.p.k.)	XCV
Wzór nr 21. Zarzut niesłusznego zastosowania środka karnego (art. 438 pkt 4 k.p.k.)	C
B. Wzory apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego	CIV
Wzór nr 22. Zarzut rażącej niewspółmierności kary (art. 438 pkt 4 k.p.k.)	CIV
Wzór nr 23. Zarzut niesłusznego niezastosowania środka karnego (art. 438 pkt 4 k.p.k.)	CVIII

* * *

Schematy

Schemat 1. System środków zaskarżenia (art. 93a § 1–4, art. 425–467, 518–539, 539a–539f, 540–548 k.p.k.)	CXIV
Schemat 2. Dopuszczalność środka odwoławczego (art. 425, 426, 459, 466 k.p.k.)	CXVI
Schemat 3. Zakres kontroli odwoławczej (art. 433, 434, 439, 440, 443, 447 § 1–3 k.p.k.)	CXIX
Schemat 4. Kierunek środka odwoławczego (art. 434, 443 k.p.k.)	CXXVI
Schemat 5. Zakaz <i>reformationis in peius</i> (art. 434, 443 k.p.k.)	CXXIX
Schemat 6. Reguła <i>ne peius</i> (art. 454 § 1 k.p.k.)	CXXXI
Schemat 7. Względne i bezwzględne przyczyny odwoławcze (art. 434 § 4, art. 438–440, 455 k.p.k.)	CXXXIII
Schemat 8. Postępowanie apelacyjne (art. 425–458 k.p.k.)	CXXXVII
Schemat 9. Postępowanie ponowne (art. 40 § 1 pkt 7, art. 434 § 4, art. 442, 443 k.p.k.)	CXLVI

I. ZARZUTY OBRAZY PRAWA MATERIALNEGO

A. WZORY APELACJI OBROŃCY

WZÓR NR 1. ZARZUT OBRAZY PRZEPISÓW PRAWA MATERIALNEGO W ZAKRESIE KWALIFIKACJI PRAWNEJ CZYNU PRZYPISANEGO OSKARŻONEMU (ART. 438 PKT 1 K.P.K.)

Do
Sądu Okręgowego w Ł.
Wydział Karny Odwoławczy
za pośrednictwem Sądu Rejonowego w Z.
Wydział Karny

zob. → art. 119 § 1 pkt 1 *in principio* w zw. z art. 428 § 1 k.p.k.

W sprawie Zbigniewa Z.
oskarżonego o przestępstwo z art. 279 § 1 k.k.
Sygnatura akt II K 120/23

zob. → art. 119 § 1 pkt 1 *in fine* k.p.k.

Adwokat/Radca prawny Roman G.

Kancelaria Adwokacka/Kancelaria Radcy Prawnego w Ł.

- upoważnienie do obrony i adres w aktach sprawy (gdy apelacja jest pierwszym pismem w sprawie, to oprócz adresu także numer telefonu, telefaksu i adres poczty elektronicznej lub oświadczenie o ich nieposiadaniu)

obrońca oskarżonego Zbigniewa Z.

- adres w aktach sprawy

zob. → art. 119 § 1 pkt 2 k.p.k.

Apelacja

od wyroku Sądu Rejonowego w Z.
z 15.01.2024 r.

zob. → art. 119 § 1 pkt 3 *in principio* w zw. z art. 427 § 1 *in principio* k.p.k.

I. Zakres zaskarżenia

zob. → art. 433 § 1 w zw. z art. 447 § 1 w zw. z art. 427 § 1 *in principio* w zw. z art. 425 § 2 zdanie pierwsze k.p.k.

Zaskarżam powyższy wyrok w całości (co do winy).

II. Zarzut odwoławczy

zob. → art. 427 § 2 w zw. z art. 438 k.p.k. (odpowiedni punkt tego przepisu)

Zarzucam:

na podstawie art. 438 pkt 1 k.p.k. obrazę przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu, tj. art. 279 § 1 k.k. (w dwóch wariantach).

Wariant A

przez błędną wykładnię znamienia „włamanie” zawartego w art. 279 § 1 k.k. odnoszącą się do sposobu dokonania kradzieży.

Wariant B

przez błędne zastosowanie art. 279 § 1 k.k. w sytuacji, gdy z ustaleń faktycznych zawartych w opisie czynu nie wynika, aby oskarżony dokonał włamania.

III. Wniosek odwoławczy

zob. → art. 427 § 1 *in fine* i art. 437 § 2 k.p.k.

Wnoszę o:

Wariant A i B

zmianę zaskarżonego wyroku przez zakwalifikowanie przypisanego oskarżonemu czynu z art. 278 § 1 k.k., wymierzenie kary nieprzekraczającej roku pozbawienia wolności oraz warunkowe zawieszenie jej wykonania.

Uwaga: w wypadku złożenia wniosku o zmianę kwalifikacji prawnej czynu z art. 279 § 1 k.k. na art. 278 § 1 k.k. należy sprawdzić wartość skradzionej cudzej rzeczy ruchomej, gdyż mimo że kradzież z włamaniem jest przestępstwem niezależnie od wartości rzeczy ruchomej (art. 130 § 2 k.w.), to już przy kradzieży „zwykłej” czyn popełniony przez oskarżonego może okazać się wykroczeniem, jeżeli wartość cudzej rzeczy ruchomej nie przekracza 800 zł (art. 119 § 1 k.w.). W wypadku stwierdzenia, że zarzucany oskarżonemu czyn jako przestępstwo stanowi jednak wykroczenie, należy jeszcze sprawdzić, czy nie doszło do przedawnienia karalności wykroczenia, według zasad zawartych w art. 45 § 1 k.w. W takim przypadku poprzez art. 400 w zw. z art. 458 k.p.k. sąd odwoławczy stosuje przepisy Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Oznacza to, że skarżący na podstawie tych przepisów powinien wnieść o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania (art. 104 § 1 pkt 7 w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w.).

Uzasadnienie

zob. → art. 427 § 2 *in fine* k.p.k.

I. Część wstępna

W tej części uzasadnienia należy podać treść zaskarżonego wyroku odpowiadającą zakresowi podmiotowemu zaskarżenia (wskazanie oskarżonego) i zakresowi przedmiotowemu zaskarżenia (wskazanie zaskarżonych rozstrzygnięć). Apelacja kwestionuje kwalifikację prawną czynu, a więc skierowana jest co do winy. Dlatego też zakres zaskarżenia został określony „w całości”.

Przykładowa treść tej części uzasadnienia apelacji

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Z. z 15.01.2024 r. oskarżony Zbigniew Z. został skazany za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. na karę 2 lat pozbawienia wolności. Zdaniem skarżącego wyrok ten jest nietrafny, albowiem oskarżony swoim zachowaniem nie wypełnił znamion strony przedmiotowej przestępstwa z art. 279 § 1 k.k., a jedynie znamiona przestępstwa z art. 278 § 1 k.k.

II. Część merytoryczna

W tej części uzasadnienia należy przedstawić argumentację dotyczącą podniesionego zarzutu odwoławczego obrazu prawa materialnego przez wyjaśnienie, na czym polegało zarzucane uchybienie. Natomiast nie ma potrzeby wykazywania, że mogło mieć ono wpływ na treść wyroku, gdyż tego nie wymaga art. 438 pkt 1 k.p.k.

Przykładowa treść tej części uzasadnienia apelacji

Wariant A

Trzeba przytoczyć poglądy doktryny i orzecznictwa dotyczące znamienia „włamanie” przy przestępstwie z art. 279 § 1 k.k. i odnieść się do nich szczegółowo. Na gruncie tych poglądów należy wykazać, że interpretacja tego pojęcia przedstawiona przez sąd pierwszej instancji była nieprawidłowa, gdyż sposób działania oskarżonego nie polegał na pokonaniu przeszkody świadczącej o „włamaniu”.

Wariant B

Zdaniem skarżącego opis przypisanego oskarżonemu czynu w wyroku sądu pierwszej instancji nie zawiera wszystkich znamion strony przedmiotowej przestępstwa z art. 279 § 1 k.k., skoro nie ma w nim ustalenia, że oskarżony dokonał włamania.

Z opisu tego wynika, że oskarżony w dniu 22.05.2022 r. w miejscowości Z., po uprzednim otwarciu drzwi do mieszkania mieszczącego się w bloku przy ul. Pięknej 24 m. 5, zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 2000 zł na szkodę Marii S. Tak więc opis przypisanego czynu wskazuje, że oskarżony popełnił przestępstwo kradzieży, a nie kradzieży z włamaniem.

Publikacja podzielona jest na dwie części. Pierwsza z nich zawiera komentarz do wybranych artykułów Kodeksu postępowania karnego z aktualnym orzecnictwem Sądu Najwyższego oraz sądów apelacyjnych (ze wskazaniem linii orzeczniczych i orzeczeń odmiennych), a także informacją o przepisach powiązanych. Druga to Suplement zawierający wzory apelacji uwzględniające poszczególne podstawy odwoławcze, w tym w sprawach o wykroczenia i w sprawach karnych skarbowych. W opracowaniu znajdują się również schematy ułatwiające poruszanie się po postępowaniu odwoławczym. W książce zawarto praktyczne wskazówki dotyczące analizy wyroku i jego uzasadnienia pod kątem uchybień procesowych, które mogą stanowić podstawę zarzutu odwoławczego. Autor odnosi się również do kwestii stawiania tzw. zarzutów mieszanych oraz zarzutów alternatywnych.

W siódmym wydaniu czytelnik znajdzie szczegółową analizę zmian wprowadzonych w latach 2021–2023 w zakresie postępowania odwoławczego. Publikacja uwzględnia nowelizację Kodeksu postępowania karnego wprowadzoną ustawą z 7 lipca 2022 r. Omówiono również zmiany, które weszły w życie 14 marca 2024 r.

Publikacja będzie przydatna praktykom: sędziom, prokuratorom, adwokatom i radcom prawnym, a także aplikantom poszukującym pomocy przy rozwiązywaniu kasusów z postępowania odwoławczego.

Dariusz Świecki – doktor habilitowany nauk prawnych, profesor Uniwersytetu Łódzkiego; kierownik Zakładu Postępowania Karnych Szczególnych i Kryminalistyki w Katedrze Postępowania Karnego i Kryminalistyki na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego; sędzia Sądu Najwyższego, przewodniczący Wydziału I Izby Karnej Sądu Najwyższego; wieloletni sędzia sądów powszechnych orzekający w pierwszej i drugiej instancji; autor licznych publikacji z zakresu procedury karnej i wykroczeniowej oraz prawa karnego skarbowego.

9788383584423 W07P01

ISBN 978-83-8358-442-3

9 788383 584423

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: +48 801 044 545
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL

CENA KOMPLETU (KOMENTARZ I SUPLEMENT)
189 Zł (W TYM 5% VAT)